

Literatura ó komunální m sto

Obecné a multiregionální práce ó st ední a západní Evropa

Archäologische Stadkernforschung in Sachsen, Berlin 1990

Bogucka, M. ó Samsonowicz, H. 1986: Dzieje miast i mieszcza stwa v Polsce przedrozbiorowej, Wroclaw.

Buko, A., Mc Carthy, M (ed.) 2010: Making a Medieval Town. Patterns of Early Medieval Urbanization, Warszawa

Dilcher, G.: Bürgerrecht und Stadtverfassung im europäischen Mittelalter, Köln Weimar.- Wien 1996.

Ennen, E. 1987: Europäische Stadt des Mittelalters, Göttingen.

Gawlas, S. 2005: Przemysł lokacyjny w dziejach miast środkowoeuropejskich, in: Z. Kurnatowska, T. Jurek (eds.), Civitas Posnaniensis. Studia z dziejów średniowiecznego Poznania, Poznań .

Gläser, M. (ed.) 1997: Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum 1. Stand, Aufgaben und Perspektiven. Lübeck

Horská, P. ó Maur, E. ó Musil, J. 2002: Zrod velkom sta. Urbanizace eských zemí a Evropa, Praha ó Litomyšl 2002.

Higounet, Ch. 1990: Die deutsche Ostsiedlung im Mittelalter, München .

Isenmann E. 1988: Die deutsche Stadt im Spätmittelalter, Stuttgart.

Klápáľ , J. 1996: Urbanizace st ední Evropy jako archeologický problém, in:

Slowianczyzna w Europie średniowiecznej II, Wroclaw, 23ó30.

Klápáľ , J. 2005: Przemysł na eských zemí ve st edov ku, Praha.

Knittler, H. 1991: Städtewesen, Handel und Gewerbe, in: Österreich im Hochmittelalter (907 bis 1246), Wien, 473ó495.

Le niewska, D. 2004: Kolonizacja niemiecka i na prawie niemieckim w średniowiecznych Czechach i na Morawach w wietle historiografii, Poznań - Marburg. Lexikon des Mittelalters, München 2002.

M ínský, Z. ó Zumpfe, E. 1995: Mittelalterliche Städte in Südmähren und ihre Beziehungen zum mittelalterlichen Städten im niederösterreichischen Raum nördlich der Donau, Archaeologia historica 20, 181ó185

Miller, J. 2006: Uzav ená spole nost a její nep átelé. M sto st edovýchodní Evropy (1500 ó 1700), Praha 2006

Piekalski, J. 1999: Od

Kolonii do Krakowa, Przemiana topografii wczesnych miast, Wrocław

Piekalski, J. ó Wachowski, K. (red.) 2000: *Medieval Europe and the Czech Republic, the center of medieval city. Wrocław and Europe's development, Wratislavia Antiqua*. 2.

Procházka, R., 2007: *Area í sive parva, sive magna! Parcela ve vývoji raného a komunálního města* in: Z. M ínský (red.), *Forum Urbes mediaevali IV. Parcelace a uliční síť ve vrcholném středověku střední Evropy*, Brno, 2007, 6641.

Procházka, R. 2010: Odras vrcholného středověku k urbanizaci v archeologických pramenech na základě vybraných příkladů, in: *Přehled výzkumů* 51, 209-247.

Urbanism in Medieval Europe ó Papers of the "Medieval Europe Brügge" Conference I, Zellik 1997.

Wachowski, K (red.) 1995: *Kultura středního věku v Čechách a na Moravě. Město*, Wrocław.

Wachowski, K (red.) 1998: *Kultura středního věku v Čechách a na Moravě. Revoluční XIII století*, Wrocław.

W dzki, A. 1974: *Początki reformy miejskiej w ódkowej Europie do połowy XIII wieku (Słowiańszczyzna Zachodnia)*. Warszawa ó Poznań.

Steuer, H 1986 (ed.): *Zur Lebensweise in der Stadt um 1200. Ergebnisse der Mittelalter-Archäologie. Bericht über ein Kolloquium in Köln vom 31. Januar - 2. Februar 1984.*

Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters ó Beihefte, Band 4, Köln.

Székely, Gy. 1964: *Walons et Italiens en Europe centrale aux XI - XVI siècles*, Annales Universitatis scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös nominatae, sectio Historica VI, 13671.

Zientara, B. 1976: *Przemiany w rozwoju miast ódkowoeuropejskich w pierwszej połowie XIII wieku*, *Przeegląd Historyczny* 67, 219-243.

Speciální práce k vybraným městům, regionům a n kterým dalším tématům

.

eské země

.

Bakala, J. 2002: *Moravskoslezské pomezí v proměnách 13. věku. Výbor z článků a studií*, Brno.

Bartoš, M. 2004: *Středověké dobývání v Kutné Hoře, Medievalia archaeologica* 6. *Třeba a zpracování drahých kovů, osídlení a technologické aspekty*, 157-201.

Cejnková, D. ó M ínský, Z. Sulitková, L. 1984: *K problematice počátků města Brna, československý časopis historický* 32, 250-270.

Dolefel, J. 2000: K m stskému z ízení na st edov kém Brn nsku do roku 1411, Medievalia archaeologica 2, 1596259.

Dolefel, J. (2008): M stisko: zaniklá m stská lokace 13. století na Prost jovsku Archeologické rozhledy LX/3, 4596508.

Dolefel, J. (2009): Nová centra p emyslovských ech a Moravy ve 13. století. In: Sommer, P. ó T e-tík, D. ó fiemli ka, J. (eds.), P emyslovci. Budování eského státu, 351-361, 3666377, 6236626, 7416742. Praha.

Flodr, M. 1995: Privilegium m sta Brna z roku 1243 a jeho velké d dictví. Brno v minulosti a dnes 13, 23637.

Flodr, M. 2001 Brn nské m stské právo. Zakladatelské období (-1359). Brno.

Frolík, J. ó Tomá-ek, M. 2002: Kutná Hora. P ísp vek archeologie k nejstar-í topografii a komunika nímu schématu m sta, in: Kláp-t , J. ó Bu ko, C. ó Leciejewicz, L. ó Mo dzioch, S. (eds) Civitas § villa. Miasto i wie w redniowiecznej Europie rodkowej, Wrocław ó Praha, 996106.

Frolík, J. ó Hazlbauer, Z. ó Charvát, P. ó Tumberová, R. ó Tomá-ek, M. 1999: áslav. Místo pro flivot. Sv dectví archeologie, áslav.

Frolík, J. ó Sigl, J. 1998: Chrudim v prav ku a st edov ku. Obrázky kařdodenního flivota, Chrudim.

Hoffmann, F. 2009: St edov ké m sto v echách a na Morav , Praha.

Chybová, H. 2009: Krom ífl zmizelá a znovu objevená aneb historie ukrytá pod dlařbou m sta. Krom ífl.

Kej , J. 1998: Vznik m stského z ízení v eských zemích, Praha.

Kláp-t , J. 1994: Zm na ó st edov ká transformace a její p í iny, Mediaevalia archaeologica bohemia 1993, Památky archeologické ó Supplementum 2, 9659.

Ku a, K. 1996 ó 2011: M sta a m ste ka v echách, na Morav a ve Slezsku 168, Praha.

Musílek, M. (ed.) 2012: Havelské M sto prařské ve st edov ku. Historie ó archeologie ó stavební historie. Praha.

Hrubý, P. 2004: St edov ká hornická aglomerace na Starých Horách u Jihlavy, St řbrná Jihlava 2004, Jihlava, 5621.

Kej , J. 1998: Vznik m stského z ízení v eských zemích, Praha.

Kieco , M. ó Zezula, M. 2004: Po átky a rozvoj m sta Opavy ve 13. a 14. století ve sv tle poznatk z archeologických výzkum v l. 2000ó2002, in: Pocz tki i rozwój miast Górnegó laska, Studia Interdyscyplinarne, Gliwice, 57677.

Kotyza, O. ó Smetana, J. ó Tomas, J. (edd.) 1997: D jiny m sta Litom íce. Litom íce.

Kub , F. 2006: Chebský m stský stát, eské Bud jovice.

Lorenc, V. 1973: Nové m sto Prařské, Praha.

Procházka, R. 2000: Zrod st edov kého m sta na p íkladu Brna (K otázce odrazu společenské změny v archeologických pramenech), *Medievalia archaeologica* 2, 76-158.

Procházka, R. 2003: Etnické změny a počátky jihomoravských měst, *Archaeologia historica* 28, 267-295.

Procházka, R. 2007: Archeologie a poznání moravských a slezských měst, *Archaeologia historica* 32, 37-80.

Procházka, R. 2006: Městský fenomén doby posledních Přemyslovců. In: Sága moravských Přemyslovců. Život na Moravě od 11. do počátku 14. století. Sborník a katalog výstavy pořídané k 700. výročí tragické smrti Václava II., posledního českého krále z dynastie Přemyslovců, Olomouc a Brno 2006, 153-172.

Procházka, R. - Doležel, J. 2001: Současný stav poznání počátků jihomoravských měst, *Přehled výzkumů* 42/ 2000, 2001, 25-74.

Procházka, R. 2009: Otázka pedlokačního a lokálního Brna v konfrontaci písemných a archeologických pramenů. In: Štuffová, J. (ed.): Trnava a počátky středověkých měst. Trnava, 103-112.

Richter, M. 1982: Hradiště u Davle, Městské oostrovského kláštera, Praha.

Richter, M. a Krajčů, R. 2001: Sezimovo Ústí. Archeologie středověkého poddanského města 2. Levobřežní pedměstí-archeologický výzkum 1962-1988. Praha-Sezimovo Ústí - Tábor 2001.

Richter, M. a Vokolek, V. 1995: Hradec Králové, slovanské hradiště a počátky středověkého města, Hradec Králové a Praha.

Sigl, J. 1999: Změna struktury městské zástavby na Malém náměstí v Hradci Králové, *Archaeologia historica* 24, 161-168

Sigl, J. a Vokolek, V. 1992: Výzkum Velkého náměstí, *Archaeologia historica* 17, 83-90.

Smetana, J. 1979: K topografii areálu severo-českých měst ve 13. a 14. století, *český časopis historický* 27, 573-599.

- 1995: Proměny struktury městské sítě na severu Čech do 15. století, *Archaeologia historica* 20, 23-34.

Tomas, J. 1999: Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu (výbor studií), ed. J. Klápěť, J. Kotyza, Litomyšl.

Velímský, T. 1991: Město na louce, Dvůr Králové.

Wihoda, M. 1999: Geneze městského zřízení na Moravě jako zakladatelské dílo markraběte

Vladislava Jindřicha? Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity C45, 21-35.

Zatloukal, R 1999. Zpráva o archeologickém výzkumu ve fidá e nad Sázavou, tra Staré M sto, v letech 1996ó1999, *Medievalia archaeologica* 1, 193ó207.

Zycha, A 1914: Über den Ursprung der Städte in Böhmen und die Städtepolitik der P emysliden, Prag.

fiemli ka, J. 2002: Po átky ech královských (1198ó1253), prom na státu a spole nosti, Praha .

Slovensko

aplovi , D. 1995: Po iatky stredovekého m sta na území Slovenska, *Archaeologia historica* 20, 247ó264.

Fottová, E. ó Bednár, P. 2006: Aktuálny stav bádania génezy stredovekých miest západného a stredného Slovenska z h adiska archeologických výskumov, *Genéza stredovekých miest v strednej a východnej Európe*. in: Bu ko, C ó Goli ski, M. ó Krukiewicz, B. (eds.): *Procesy lokacyjne miast w Europie órodkowo-wschodnej*. Wroclaw, 139ó166.

Hanuliak, M. 1995:: Príspevok k po iatkom stredovekého m sta Banská Tŕiavnica, *Archaeologia historica* 20, 275ó284.

Ho—o, J. ó Lesák, B. 2001: Archeologický výskum horizontu 12. afl 13. storo ia v historickom jadre Bratislavy, *Archaeologia historica* 26, 241ó256.

Labuda, J. 2004: Banská Tŕiavnica ó sídliskové a technické aglomerácie 12. ó 16. storo ia, in: *Medievalia archaeologica* 6. T ŕiba a zpracování drahých kov , osídlení a technologické aspekty, 203ó209.

Marsina, R. 1983: Reforma stredovekých miest v Uhorsku, *Historický asopis* 31, 164ó180.

Mencl, V. 1938: St edov ká m sta na Slovensku, Bratislava.

Ruttkay, A. 1995: Genese und Typologie der mittelalterlichen Städte im Gebiet der Slowakei vor dem 14. Jahrhundert, in: Brachmann, H.-J. (ed.), *Burg-Burgstadt-Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagarischen Zentren in Ostmitteleuropa*, 296ó306.

Spiesz, A. 2001: Bratislava v stredoveku, Bratislava.

Staník, I. ó fiuffová, J. 1995: Po iatky urbanismu m sta Trnava, *Archaeologia historica* 20, 285ó298.

N mecko

Baeriswyl, A. 2003: Stadt, Vorstadt und Stadterweiterung im Mittelalter, *Schweizer Beiträge zur Kulturgeschichte und Archäologie des Mittelalters* 30, Basel.

Biermann, F. ó Schneider, M. ó Terberger, T. (Hrsg.) 2006: Archäologie und Geschichte im Ostseeraum, Beiträge eines Kolloquium vom 10.-13. Dezember 2004 in der Hansestadt Stralsund. Rahden/Westf.

Fassbinder, F. 2006: Archäologische Untersuchungen zur Frühgeschichte der Stadt Chemnitz. Dresden.

Fehring, G. 1994: Stadtarchäologie in Lübeck 1973 ó 1993, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, 22, 129ó 80

Heege, A. ó Roth, E. a kol. 2002 : Einbeck im Mittelalter. Eine archäologisch-historische Spurensuche, Oldenburg.

Stephan, H. G. 2000: H. G. Stephan, Studien zur Siedlungsentwicklung und óstruktur von Stadt und Reichkloster Corvey (800-1670). Eine Gesamtdarstellung auf der Grundlage archäologischer und historischer Quellen. Göttinger Schriften zur Vor- und Frühgeschichte 26. Neumünster.

Stadtluft, Hierebrei und Bettelmónch, die Stadt um 1300: ed. M. Flüeler ó N. Flüeler, Stuttgart ó Zürich 1992.

Kónig, A. ó Rabe, H. ó Streich, G. 2003: Höxter, Geschichte einer westfälischen Stadt, Band 1: Höxter und Corvey im Früh- und Hochmittelalter, Hannover 2003.

Kónig, S. 2009: Die Stadtwüstung Nienover im Solling, Materialhefte zur Ur- und Frühgeschichte Niedersachsens, 39, Rahden-Westf.

Kroker, M. ó Spiong, S.(ed.) 2009: Archäologie als Quelle der Stadtgeschichte. München.

Meckseper, C. 1991: Kleine Kunstgeschichte der deutschen Stadt im Mittelalter. Darmstadt.

Planitz, H. 1965: Deutsche Stadt des Mittelalters, Wien ó Graz.

Rech, Manfred (ed.). 2004: Gefundene Vergangenheit ó Archäologie des Mittelalters in Bremen. Mit besonderer Berücksichtigung von Riga. Begleitpublikation zur gleichnamigen Ausstellung im Focke-Museum/ Bremer Landesmuseum vom 19.November 2003 bis 28.März 2004. Bremer Archäologische Blätter, Band 3. Bonn.

Schwabenicky, W. 2009: Der mittelalterliche Silberbergbau im Erzgebirgsvorland und im westlichen Erzgebirge, Chemnitz.

Stephan, H.G. 1996: Städtegründungen der Reichsabteien Corvey und Helmarshausen ó Benediktinisches Mónchtum des Mittelalters zwischen Kirche und Welt. Archaeologia historica 21, 1996, 385ó412.

Steuer, H. ó Biegel, G. (eds.) 2002: Stadtarchäologie in Norddeutschland westlich der Elbe, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Beiheft 14, Bonn.

Rakousko

Österreichisches Städtebuch 1. Die Städte Oberösterreichs (ed. H. Knittler). Wien 1968.

Österreichisches Städtebuch 2. Die Städte des Burgenlandes (ed. Déak E.). Wien 1996.

Österreichisches Städtebuch. 3. Die Städte Vorarlbergs (ed. F. Baltzarek ó J. Pradel ó R. Sandgruber). Wien 1973.

Österreichisches Städtebuch 4/1 ó 3. Die Städte Niederösterreichs (ed.: 1, 3: Goldmann, F.; 2: Goldmann, F. ó Oberhammer, E. ó Pradel, J.). Wien 1976, 1988.

Österreichisches Städtebuch 5/1,2. Die Städte Tirols. Bundesland Tirol (ed. Hye, F.-H.), Wien 1980, 1981.

Österreichisches Städtebuch 6/3,4. Die Städte Steiermarks 3, 4 (ed. 3: Goldmann, F. ó Hausmann, R.; 4: Goldmann, F. ó Reisinger, N.). Wien 1990.

Gutkas, K. 1963: Die Entwicklung des österreichischen Städtewesens im 12. und 13. Jahrhundert, in: W. Rausch (ed.) Die Städte Mitteleuropas im 12. und 13. Jahrhundert, Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas, Linz, 77-91.

ó 1972: Das Städtewesen der österreichischen Donauländer und der Steiermark im 14. Jahrhundert, in: W. Rausch (ed.), Stadt und Stadtherr im 14. Jahrhundert, Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas 2, Linz.

ó 1977: Das österreichische Städtewesen im Mittelalter, in: H. Stoob (vyd.). Die mittelalterliche Städtebildung im südöstlichen Europa, Köln ó Wien, 134-163.

ó 2001: Die Anfänge des Städtewesens in Niederösterreich unter besonderer Berücksichtigung von Krems. In: 1000 Jahre Krems. Am Fluß der Zeit, 9-23.

Klaar, A. 1963: Die Siedlungsformen der österreichischen Donaustädte, in: W. Rausch (ed.), Die Städte Mitteleuropas im 12. und 13. Jahrhundert, Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas, Linz, 93-115.

Opll, F. 2009: Planung oder Genese ? Zur städtischen Entwicklung Wiens bis zum Ende des 13. Jahrhunderts. In: Opll, F. ó Sonnlechner, Ch. (eds.), Europäische Städte im Mittelalter. Innsbruck ó Wien ó Bozen, 217-254.

Ma arsko

Biegel, G. (ed.) 1991: Budapest im Mittelalter, Braunschweig.

Fügedi, E. 1969: Die Entstehung des Städtewesens in Ungarn, Alba Regia 10, 1969.

Gerewich, L. (ed.) 1990: Towns in medieval Hungary, Budapest.

Szende, K. 2012: Neighbourhoods, Suburbs and Ethnic Quarters in the Hungarian Towns of the Thirteenth to Fifteenth Centuries. In: Cities - Coins - Commerce: Essays presented to Ian

Blanchard on the Occasion of his 70th Birthday. Ed. Philipp Robinson Rösener. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2012, 43664.

- 2011: Von der Gespanschaftsburg zur Stadt: Warum, wie ó oder warum nicht? Ein möglicher Weg der Stadtentwicklung im mittelalterlichen Ungarn, in: Ferdinand Opll (ed.), Stadtgründung und Stadtwerdung. Beiträge von Archäologie und Stadtgeschichtsforschung. Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas, Bd. 22, Linz, 3756405.

Polské zem

Bu ko, C. 2004: Archeologia lokacyjnego Wrocławia, Forum urbes medii aevi I, 35644.

Bu ko, C. ó Piekalski, J. 1995: Staré m sto ve Vratislavi v 13. ó 15. století, Archaeologia historica 20, 2996314.

Bu ko, C. 2001 (ed.): Rynek Wrocławski w wietle bada archeologicznych I, Wratislavia Antiqua 3, Wrocław.

Górczak, Z. 2002: Najstarsze lokacje miejskie w Wielkopolsce (do 1314 r.). Pozna .

Labuda G., 1981: Geneza miasta na šprawie lubeckimõ w Gdansku, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, Pozna , 59691.

Leciejewicz, M. ó R bkowski (Hrsg.) 2005: Civitas Cholbergensis. Transformacja kulturowa w strefie nadbałtyckiej w. XIII w. Kolobrzeg .

Młynarska-Kaletynowa M., 1980: Rozwoj sieci miejskiej na Slasku na przelomie XII/XIII i w XIII w., Kwartalnik historii materialnej XXVIII, 3506371, Wrocław.

-1986: Wrocław w XII-XIII.w. Przemiany społeczne i osadnicze, S. Mo dioch: The origins of the medieval Polish towns, Archaeologia Polona 32/1994, 1296154.

ó 1988: Wczesne lokacje znaczniejszych miast polskich w pierwszej polowie XIIIw. a dzialnosc władców, Archeologica Pragensia 9, 1556173, Praha.

Modzelewski K. 1980: Organizacja grodowa u progu epoki lokacji: Kwartalnik kultury Materialnej XXVIII, 3306338.

Mo dioch, S. 1994: The origins of the medieval Polish towns, Archaeologia Polona 32, 1296154.

Piekalski J. 2002: Lokacja Wrocławia jako problem badawczy archeologa. In: Bu ko, C. ó Kláp-t , J. (eds.), Civitas et villa. Miasto i wie w redniowiecznej Europie rodkowej. Wrocław ó Praha, 49662.

Piekalski, J. 2005: Przemiany topografii miast Europy rodkowej w XII ó XIII wieku.

Aktualne problémy badawcze. In: L. Leciejewicz, M. R bkowski (eds.), Civitas Cholbergensis. Transformacja kulturowa w strefie nadbałtyckiej w XIII w. Kolobrzeg, 736 82.

Piekalski, J. (ed.) 2001, 2002: Rynek Wrocławski w świetle badań archeologicznych I, II
Wratislavia Antiqua 4, 5.

Rybickowski, M. 2001: Pierwsze lokacje miast w księstwie zachodniopomorskim. Przemiany przestrzenne i kulturowe. Kołobrzeg.

Nezda ená zalofení, translace

Fischer, H. 1952: Die Siedlungsverlegung im Zeitalter der Stadtbildung. Unter besonderer Berücksichtigung des österreichischen Raumes. Wien.

Plate, Ch. 1990: Stadtwüstungen in den Bezirken Potsdam und Frankfurt(Oder), in:
Archäologische Stadtkernforschung in Sachsen, 1976215.

Richter, M. a Velínský, T. 1993: Die archäologische Erforschung von Stadtwüstungen des 13. Jahrhunderts in Böhmen, in: Siedlungsforschung. Archäologie-Geschichte-
Geographie 11, 836110.

Smetana, J. 1989: K problému translací českých měst ve 13. a 14. století, Archeologia
historica 14, 956107.

Stephan, H. G. 1997: Stadtwüstungen in Mitteleuropa. Ein erster Überblick. In: De Boe, G.,
Verhaeghe, F. (ed.) Urbanism in medieval Europe. Papers on the Medieval Europe Brugge
1997 Conference, Vol. I, 3296360.

– 2003: Die Stadtwüstung Stoppelberg bei Steinheim im Weserbergland. Zu den
Stadtgründungen und Zentralorten der Grafen von Schwalenberg, in: Neue Ausgrabungen
und Forschungen in Niedersachsen 24. 2536296.

Zatloukal, R. 1999: Zpráva o archeologickém výzkumu ve fišce nad Sázavou, tra Staré
Město, v letech 1996 až 1999, Mediaevalia archaeologica 1, 1936207.

Projekt a metodika výzkumu středověkého města

Carver, M. 1987: Underneath english towns. London.

Carver, M. 2009: Archaeological Investigation, Abingdon.

Šiháková, J. 2004: Archeologický výzkum historického jádra Prahy a strategie a dilema,
Forum urbes medii aevi I, Brno, 19628.

Golembnik, A. 2010: Urban Archaeology in Poland. A New Approach. In: Buko, A. a McCarthy, M. (eds.) Making a Medieval Town. Warszawa, 35661.

Dallmeier, L. M. 1993: Stadtarchäologie zwischen Wissenschaft und Verwaltung: das Regensburger Modell kommunaler Bodendenkmalpflege, *Acta Praehistorica et archaeologica* 25, 1993, 3146322.

Harris, C.E., 1979. Principles of archaeological stratigraphy. London.

Holub, P. a Kolařík, V. a Kovář, P. a Merta, D. a Peška, M. a Procházka, R. a Zapletalová, D. a Zábek, A. 2004: Systematický archeologický výzkum města Brna, *Forum urbes medii aevi* I, 57697.

Hrdlička, L. 1982: Vyuffití výkop pro inženýrské síť jako pramene k poznání povodního reliéfu a jeho proměn v historickém jádru města, *Archeologické rozhledy* 34, 5996621.

Hrdlička, L. 1983: Strategie a taktika současného archeologického výzkumu v historickém jádru Prahy, *Archeologické rozhledy* 35, 6096638.

Nováček, K. 2000: Středověký dům v Plzni. Archeologický výzkum parcely v Sedláčkově ulici 1, *Sborník Západočeského muzea v Plzni, Historie* XV, 5665.

Nováček, K. 2004: Rezidualita v městských souvrstvích. In: L. Tmejda, L. Vařeka, P. (eds.), *Sedmdesát neustupných let. Plzeň*, 1316146.

Piekalski J. 1999: Archäologische Städteforschung-Forschungsmethoden, und die Problematik des Denkmalschutzes, *Acta Archeologica Pomoranica* II, 1776183.

Přírodní prostředí (české země)

Ulíková, V. 1995: Rekonstruktion der synanthropen Vegetation des mittelalterlichen Most, in: *Paläobotanik des mittelalterlichen Stadt Most, Památky archeologické* 86, 836131.

Dvořák, J. 1996a: Kámen středověkých staveb na Moravě, *Archaeologia historica* 21, 5096512.

Dvořák, J. 1996b: Stavební kamenný materiál středověkých staveb na jihní Moravě, *Jihní Morava* 32, sv. 35, 3026306.

Hrdlička, L. 1997: From spontaneous to controlled development of the land relief of the old town of Prague. *Život v archeologii středověku*, Praha 2466252.

Hrdlička, L. 2000: Centrum raně středověké Prahy, *średniowieczny iłsk i Czechy. Centrum średniowiecznego miasta. Wrocław a Europa środkowa*, Wrocław, 1916214.

Kačtovský, J. a Kořár, P. a Kořárová, R. a Pokorný, P. a Beneš, J. a Starec, P. 1999:

Především poznatky o n kterých vodotečích na území Starého a Nového města pražského, *Archeologia historica* 24, 1436150.

Pokorný, P. ó Ko ár, P. ó Jankovská, V. ó Militký, J. ó Zav el, J. 2002: Archaeobotany of the High town of eské Bud jovice (Czech Republic), Archeologické rozhledy 54, 813ó835.

Zav el, J. 2001: Geologie, morfologie a osídlování malostranské kotliny. Mediaevalia archaeologica 3, 7ó27.

Zav el, J. a kol. 2001: Prafský vrch Pet ín. Praha.

P dorys

Humpert, K. ó Schenk, M. 2001: Entdeckung der mittelalterlichen Stadtplanung. Das Ende vom Mythos der "gewachsenen Stadt" Stuttgart.

Kolá ek, F. 1933: P dorysy moravských m st. Brno.

Ku a, K. 1992: Urbanistická kompozice st edov kých m st a m ste ek v jifních echách, Archaeologia historica 17, 115ó130.

Ku a, K. 1995: Poznámky ke kompozici ortogonálních m stských lokací v echách, Archaeologia historica 20, 107ó124.

Ve ejné stavby, komunikace, p ístavy, nám stí, popravi-t .

Auler, J. (ed.) 2008: Richtsstätterarchäologie, Dormagen.

Bu ko, C. 1997: Nawierzchnie ulic redniowiecznego Wroclawia, Archeologia Polona 5, 117 ó132.

ó 2000: Drewniane kramy i urzadzenia uzytecznosci publicznej na wroclawskim rynku, Archeologia et Historia Ksiega jubileuszowa dedykowana Pani Profesor Romanie Barnycz-Gupiencowej, Lodz, 87ó103.

Goli ski M., 1994: Ze studiow nad poczatkami sukiennic w Polsce (XIII-XIV W.), Monastycyzm. Slowianszczyzna i panstwo polskie, 131ó143, Wroclaw.

- 1997: Hala Kupiecka- sukiennice- ratusz, Ratusz w miastach polnocnej Europy, 50ó51, Gda sk.

Grabowski, M. 2002: Die hölzernen Strassenbefestigungen im mittelalterlichen Lübeck. Ein Klasifizierungsversuch, Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte 26, 379ó426.

Krabath, S. ó Piekalski, J. ó Wachowski, K. 2011: Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni sredniowiecznego i wczesnonowoczesnego miasta Europy rodkowej. Strasse, Platz und Friedhof in dem öffentlichen Raum der mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt Mitteleuropas. Wrocław.

Kullessa, B. 2005: Siedlungsgeschichte und Hafententwicklung in der Hansestadt Stralsund vom Mittelalter bis zur frühen Neuzeit. Mit einem Beitrag von Guntram Gassmann. Internationale Archäologie 31 Rahden/Westf.

Mašková, P. ó Michálek, J. 2006: Archeologický výzkum v poloze "Na ěbenici" u Vod an (okres Strakonice). P íspěvek k archeologii popravivěchách, Archeologické rozhledy 58, 2006, 7906809 .

Militký, J. ó Těžar, P. 2007: Nálezy středových mincí objevených p i archeologickém výzkumu v Olomouci, Numismatický sborník 22, 2236231.

Piekalski, J. ó Wachowski, K. (eds.) 2000: Centrum redniowiecznego miasta. Wrocław a Europa rodkowa, Wratislavia Antiqua 2, Wrocław.

Sokol, P. 2003: ěbenice v Be ov nad Teplou a archeologie popravivěchách in: Archeologické rozhledy LV/4 (2003): 7366766.

Wojtucki, D. 2005: Popravivěchách a na Morav od 16. do 19. století. Sborník Společnosti pro výzkum kamenných k ífl 2005, 27641.

..

Parcelace, parcelní zástavba

Altwasser, E. ó Klein, U. 1993: Bemerkungen zu den Fachwerkbauten des 13. Jahrhunderts, in: Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im Hanseraum, Eine Festschrift für Günther P. Fehring, Rostock, 4296477.

Anderle, J. ó Třoký, R. 2000: Vývoj domu p. 126 v Plzni. Pokus o interdisciplinární pr zkum památky, Pr zkumy památek II, 1036115.

Baxa, P. ó Ferus, V. ó Musilová, M. 1987: K po iatkom kamennej meťianskej architektúry v Bratislave, Slovenská archeológia 2, 4196442.

Brachmann, H.-J. ó Klápět , J. (ed.) 1996: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa, Památky archeologické, Supplementum VI, Praha.

Buko, C. 1995: Stan bada nad parcela mieszczaska w redniowiecznych miastach łaskich, Kwartalnik historii kultury materialnej 43/ . 3, 1995, 3436350.

Buko C. 2000: Stan badan archeologiczno-architektonicznych nad sredniowieczna kamienica mieszczanska w Polsce, Archeologica Historica Polona, 856109.

Caune, A. 1984: ěbenice a Rigi XII-XIV vv., Riga.:

- 1990, Gebäude und Topographische Strukturen in Riga vom 12. bis 14. Jahrhundert aufgrund der archäologischen Ausgrabungen, Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte 20, 1988 (1990), 173-186.

Donat, P. 1993: Zehn Keller von Gebesee, Lkr. Erfurt, Studien zu hochmittelalterlichen Kelleranlagen, Alt Thüringen 27, 207-263

Donat, P. 1996: Zum städtischen Hausbau des Hochmittelalters in Mittel- und Süddeutschland, Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa, Památky archaeologické a Supplementum 6, Praha, 29-39.

Donat, P. 2000: Zum städtischen Hausbau des 13. Jhs im östlichen Mitteleuropa, Slavia Antiqua 41, 2000, 129-172.

Dragoun, Z. a Kabrada, J. a Tryml, M. 2002: Románské domy v Praze, Praha a Litomyšl 2002.

Fehring, G. 1980: Fachwerkhaus und Steinwerk als Elemente der frühen Lübecker Bürgerhausarchitektur, ihre Wurzeln und Ausstrahlung, Offa 37, 267-281.

Fehring, G. 1989: "Domus lignea cum caminata", Hammaburg NF 9, 271-283.

Ferus, V. a Baxa, P. 1988: Meštiansky dom v Bratislave v druhej polovici 13. storočia, Pamiatky a príroda Bratislavy 10, 120-155.

Font, M. a Sándor, M. (ed.). 2000: Mittelalterliche Häuser und Strassen in Mitteleuropa, Budapest a Pécs.

Frolík, J. a Sigl, J. 1995: Zmny mstské parcelace v Chrudimi (Tř pánova ulice - p. 85, Archaeologia historica 20, 133-140.

Gläser, M. (red.) 2001: Lübecker Kolloquien zur Stadtarchäologie im Hanseraum III. Der Hausbau.

Goliński, M. 1995: Działka miejska w lskich ródłach pisanych (XIII-XVI w.). Kwartalnik historii kultury materialnej 43, 333-342.

Gutscher, D. a Pfrommer, J. 1999: Laufen Rathausplatz. Eine hölzerne Häuserzeile in einer mittelalterlichen Kleinstadt: Hausbau, Sachkultur und Alltag, Bern.

Hauserová, M. 1995: Stedovký mstský d m na široké parcele se st edním vjezdem, Archaeologia historica 20, 35-51.

Holub, P. a Kolařík, V. a Merta, D. a Peška, M. a Zapletalová, D. a Zbék, A. 2005: Ke stavu poznání nezd né m - anské architektury vrcholn stedov kého Brna, Forum urbes medii aevi II, 44-101.

Chorowska, M. 1994: redniowieczna kamienica mieszcza ska we Wrocławiu. Wrocław.

Chorowska, M. 1997: Breslauer Patrizierhäuser im 13. Jahrhundert, fiivot v archeologii st edov ku, Praha 2806290.

Kablitz, K. 2005: Die Braunschweiger Neustadt im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. Archäologische Untersuchungen an der Weberstrasse und der Langen Strasse 1997 bis 1999, 1, 2. Beiträge zur Archäologie in Niedersachsen 10. Rahden- Westf.

Kieco , M. ó Zezula, M. 2005: D evohlinitá obytná zástavba v Opav ve st edov ku (sou asný stav výzkumu), Forum urbes medii aevi II, 26643.

Kláp-t , J. a kol. 2002: Archeologie st edov kého domu v Most (.p. 226), Mediaevalia archaeologica 4, Praha ó Most.

Kláp-t , J. ó Velínský, T. 1978: Mostecké zemnice 13. století (Zpráva o stavu výzkumu), Archaeologia historica 3, 1978, 1216129.

Küntzel, T. 2005: Keller des 13. Jahrhunderts in der Stadwüstung Nienover, Forum urbes medii aevi II, 1846201.

Lasota, C. ó C Lu niecka, E. 2002: O murowanych domach mieszczan w pó no redniowiecznej Legnicy. In: Kláp-t , J. ó Bu ko, C. ó Leciejewicz, L. ó Mozdioch, S.(eds.), Civitas et villa. Miasto i wie w redniowiecznej Europie rodkowej, Wroclaw ó Praha, 1516158.

Legant-Karau, G. 1993: Vom Grossgrundstück zur Kleinparzelle. Ein Beitrag der Archäologie zur Grundstücks ó und Bauentwicklung Lübecks um 1200, in: Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im Hanseraum, Eine Festschrift für Günter P. Fehring, Rostock, 2076215.

Legant-Karau, G. 1994: Mittelalterlicher Holzbau in Lübeck an der Schwelle vom ländlichen zum städtischen Siedlungsgefüge, Archäologisches Korrespondenzblatt 24, 3336345

Legant, G. 2010: Zur Siedlungsgeschichte des ehemaligen Lübecker Kaufleuterviertels im 12. Jahrhundert. Lübecker Schriften zur Archäologie und Kultuirgeschichte 27.

Rahden/Westf.

Líbal, D. ó Muk, J. 1996: Staré M sto Prafské, architektonický a urbanistický vývoj. Praha .

Löbbecke, F. 2005: Hochmittelalterliche Holz-Stein-Bauten in Siidwestdeutschland und der Nordschweiz, Forum urbes medii aevi II, 16 - 25

Lohrum, B. : Fachwerkbau, in: Stadtluft, Hiersebrei und Bettelmönch, Die Stadt um 1300, Stuttgart 1993, 2486266.

Matt, Ch. Ph. 1997: Zur Parzellenstruktur der Stadt Basel vor 1300. Urbanism in Medieval Europe ó Papers of the "Medieval Europe Brügge" Conference I, Zellik, 2776290.

- Mencl, V. 1953: Město – anský dom eského st edov ku, Zprávy památkové pé e 13, 1616192.
- Michna, J. P. 1988: K poznání zahloubených obydlí doby velké kolonizace, in: Frolec, V. (ed.), Rodná zem , Brno, 2226284.
- Muk, J. 1978: P ínos stavebn í historického a archeologického výzkumu Mostu k d jinám m stského domu, Archaeologia historica 3, 1978,1656169.
- Muk, J. 1988: St edov ký m stský d m ve výsledcích stavebn í historického pr zkumu, Husitský Tábor 10, 1988-1991, 87695.
- Müller, J. 2000: Der mittelalterliche Holzbau in der Stadt Brandenburg seit der Mitte des 12. Jahrhunderts ó ein vorläufiges Überblick anhand von Grabungsergebnissen, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 27/2861999/2000, 1296161.
- Va eka, P. 1997: Poz statky loka ného domu v p. 289 v Plzni, fiivot v archeologii st edov ku, Praha, 4886497.
- Piekalski J., 1994: Pocz tki budynkow o konstrukcji szkieletowej na terenie Srodkowej Europy, Archeologia Historica Polona 3, Wroc aw, 71686.
- 2004: Wczesne domy mieszczen w Europie rodkowej. Geneza-funkcja-forma, Wroc aw Wroc aw.**
- V. Pí-a, Románské domy v Praze, Monumentorum tutela ó ochrana pamiatok 7, 856174.
- Radová ó Tíkuvá, M. 1991: Ke stavebn í technologii st edov kého domu, Husitský Tábor 10, 198861991, 976102.
- Radová-Tíkuvá, M. 2001: Metoda stavebn í-historického pr zkumu sklepních prostor m stské obytné zástavby a její výsledky, Acta Polytechnica, Práce VUT 16, 1016116.
- m stské
- Rieger, D. 2007: Die Alte Wiek. Archäologische Untersuchungen eines hochmittelalterlichen Strukturwandels in Braunschweig. Rahden Westf.
- Rieger, D. 2010: Platea finalis. Forschungen zur Braunschweiger Altstadt im Mittelalter. Rahden/Westf.
- Rogalanka, A. 1977: O ukladzie i wielko ci parcel w redniowicznym Poznaniu, v: Pocz tky i roz wój starego miasta w Poznaniu w wietle bada archeologicznych i urbanistyczno-architektonicznych, red. W. Blaszczyk, Warszawa ó Pozna 1977, 3236376.
- Rötting, H. 1990: Zur hochmittelalterlichen Gebäude- und Parzellenstruktur des Marktortes und des frühen Stadt von Braunschweig im Weichbild šAltstadt, Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte 20, 1396148.

Rötting, H. 2002: Die Entwicklung der frühen Stadt am Beispiel der Braunschweiger Altstadt. Archäologisch-historische und archäometrische Forschungsergebnisse, in: Stadtarchäologie in Norddeutschland westlich der Elbe, vyd. H.Steuer, G.Biegel, Bonn, 125ó125.

Scheffel, M. 1990: Mittelalterlicher Holzbau in den Städten des niederdeutschen Raumes und der angrenzenden Küstengebiete, Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte 20, 7ó100.

Schenk, T., 2009: Die "Altstadt" von Freyenstein, Lkr. Ostprignitz-Ruppin: Rekonstruktion der brandenburgischen Stadtwüstung des 13. Jhs. auf der Grundlage archäologischer Grabungen und Prospektionen und Grundzüge eines denkmalpflegerischen Konzepts. Rahden/Westfalen.

Schich, E. 1993: Zur Grösse der Area in den Gründungsstädten im östlichen Mitteleuropa nach den Aussagen der schriftlichen Quellen, in: Vera lex historiae, Studien zu mittelalterlichen Quellen, Festschrift für Dietrich Kurze zu seinem 65. Geburtstag am 1. Januar 1993, Köln-Wien ó Weimar, 81ó115.

Schlüter, W. 2002: Zeugnisse zur Entstehung der Stadt Osnabrück, in: Stadtarchäologie in Norddeutschland westlich der Elbe, vyd. H.Steuer, G. Biegel, Bonn, 37ó103.

Schneider, J. E. 1986: Der städtische Hausbau im Südwestdeutsch ó schweizerischen Raum, in: Steuer, H. (ed.) Zur Lebensweise in der Stadt um 1200, Ergebnisse der Mittelalterarchäologie, Köln , 17ó38.

Schwabenicky, W. 1997: Hausbau in hochmittelalterlichen Bergbausiedlungen der sächsischen Erzgebirges, in: Kubková J.ó Kláp-t J. ó Jeflek M.ó Meduna P.(eds.), fiivot v archeologii st edov ku, Praha 1997, 568ó578

Schwabenicky, W. 2005: Grubenhäuser und ebenerdige Häuser in der wüsten Bergstadt Bleiberg bei Sachsenburg (Stadt Frankenberg/Sa.), Forum urbes medii aevi II, 6ó15.

Schwabenicky, W. 2009: Der mittelalterliche Silberbergbau im Erzgebirgsvorland und im westlichen Erzgebirge. Chemnitz.

Sigl, J. 1977: P edb fné výsledky archeologického výzkumu v poloze Staré Mýto na katastru obce Tisová (o. Ústí nad Orlicí). St edov ká archeologie a studium po átk m st, Praha, 90ó99.

Sigl, J. 1999: Zm na struktury m stské zástavby na Malém nám stí v Hradci Králové, Archaeologia historica 24, 161ó168.

Sigl, J. ó Vokolek, V. 1992: Výzkum Velkého nám stí, Archaeologia historica 17, 83ó90.

Sowina, U. 1995: redniowieczna dzialka miejska w wietle ródel pisanych, Kwartalnik historii kultury materialnej 43/ . 3, 323ó331

Strahm, H. 1945: Die Area in den Städten, Schweizer Beiträge zur allgemeinen Geschichte 3, 22661.

Škabrada, J. 1996: K pochopení p vodní struktury n kterých typ st edov kých dom na široké parcele, Pr zkumy památek I, 41648.

Ditmar-Trauth, G. 2002: Die Entstehung des deutschen Bürgerhauses im Mittelalter, Wald-Michelbach.

Untermann, M. 1995: Das Harmoniegelände in Freiburg im Breisgau, Forschungen und Berichte der Archäologie des Mittelalters in Baden Württemberg 19, 3126319, Stuttgart

Va eka, P. 2002: Zahloubené stavby v eských m stech vrcholného st edov ku ó zemnice nebo suterény nenalezených nadzemních dom . In: Archeologie nenalézaného. Sborník p átel, koleg a flák k fivotnímu jubileu Slavomíra Vencla, ed. E. Neustupný, Plze ó Praha, 2526282.

Velímský, T. 1989: K problematice po átk eských m st - prostorový vývoj a nejstarší zástavba, Archaeologia historica 14, 67693.

Velímský, T. 1995: Archeologie a problematika studia st edov kého m stského domu a parcely, Archaeologia historica 20, 71680.

Vi ar, O. 1969: St edov ké m stské parcelace, Zprávy památkové pé e 29, 35638.

Vi ar, O. 1971: Jak vypadaly m – anské domy v Brn v polovici 14. století, Monumentorum tutela ó ochrana pamiatok 7, 57682.

Vogel, V. 1986: Zum Parzellengefüge in der Stadt um 1200, in: Steuer, H. (ed.), Zur Lebensweise in der Stadt um 1200, Ergebnisse der Mittelalterarchäologie, ZfAM, Beiheft 4, Köln, 2576261.

Voahlík, A. 1981: K po átk m stavebního vývoje m – anských dom v Jihlav . Památky a p íroda 6, 4496471.

Wilke, G. 2002: redniowieczne wie e w miastach Toskanii zasiedlane okresowo, Archaeologia Historica Polona 12, 31646.

Winkler, S. 2008: Die Stadt Münster. Ausgrabungen an der Stubengasse (199761997). Mainz.

Obyvatelstvo

Bell, P. ó Suckow, D. ó Wolf, G.(eds.) 2010: Fremde in der Stadt. Ordnungen, Repräsentationen und soziale Praktiken (13.615. Jh.).Bern.

echura, J. 1988: Patriciát ve struktu e eských a moravských m st 14.616. století, asopis Národního muzea ada historická, 157, 32651.

- M. Gläser (ed) 2008: Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum VI. Luxus und Lifestyle in der mittelalterlichen Stadt. Lübeck.
- Goliński, M. 1997: Socjotopografii późnośredniowiecznego Wrocławia, Wrocław.
- 2000, 2003: Wokół socjotopografii późnośredniowiecznej widnicy 1, 2, Wrocław.
- Kwiatkowska, B. 2005: Mieszkańcy średniowiecznego Wrocławia. Ocena warunków życia i stanu zdrowia w ujęciu antropologicznym. Wrocław.
- Lübke, Ch. 2000: Ethnische Gemeinschaften und ihr Platz in der Topographie mittelalterlicher Städte des östlichen Europas, Mittelalterliche Häuser und Strassen in Mitteleuropa, Budapest ó Pécs, 25642.
- Lübke, Ch. 2001: Fremde im östlichen Europa, Wien.
- Mezník, J. 1962: Brněnský patriciát a boje o vládu města ve 14. a 15. století, Brno v minulosti a dnes IV, 2476349.
- Nodl, M. 1996: Národnostní vývoj předhusitského Stříbra (Modelová prosopografická analýza), český časopis historický 94, 5286559.
- Průšek, T. 1993: Historie lidí v děchách a na Moravě, Praha.
- Siklósi, Gy. 1994: Die ethnischen Verhältnisse im mittelalterlichen Székesfehérvár bis zum Ende der Türkenherrschaft, Archaeologia historica 19, 3376346.
- Székely, Gy. 1964: Walons et Italiens en Europe centrale aux XIóXVI siècles, Annales Universitatis scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös nominatae, sectio Historica VI, 13671.
- Wachowski, K. (ed.) 2010: średniowieczne i nowożytnie nekropole Wrocławia. Czasy I Wratislavia Antiqua t. 12.
- Wiesiolowski, J. 1982: Socjotopografia późnośredniowiecznego Poznania, Warszawa ó Poznań.
- Zientara, B. 1975: Walonowie na Śląsku w XII i XIII wieku, Przegląd historyczny 66, 3496367.

Nakládání s odpadem, zásobování vodou.

Buško, C. 1996: Urządzenia wodnoókanalizacyjne w średniowiecznych i renesansowych miastach łaskich, Archeologia historica Polona 3, 936121.

Cembrzyński, P. 2011: Zaopatrzenie w wodę i usuwanie nieczystości w miastach stref bałtyckiej i sudecko-karpackiej w XIII-XVI wieku. Wratislavia Antiqua ; 14, Wrocław. .

Gläser, M. (ed.) 2004: Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum IV. Die Infrastruktur. Lübeck.

Hoczyk-Siwkova, S. 1997: Wodoci gi lubelskie w XV-XVII wieku, Kwartalnik historii kultury materialnej XLV/2, s. 161-177.

Jordánková, H. a Sulitková, L. 1991: Zásobování Brna vodou ve středověku (k 900. výročí první zmínky o Brně), Vlastivědný věstník moravský 43, 304-316.

Klápatý, J. 1983: Studie o středověké studni z Mostu, Památky archeologické 74, 443-492.

Klápatý, J. a Kyncl, J. 2000: Dendrochronologie mostecké studny 1/80 a předpoklady objektivní archeologické datace, Archeologické rozhledy 52, 679-687.

Krzywdziński, R. 2005: Cieki i latryny średniowiecznego oraz nowożytnego Gdańska w świetle różnorodności archeologicznych, Kwartalnik historii kultury materialnej LIII, 279-292.

Maciakowska, Z. 2005: Z badań nad gospodarką wodną w Głównym Mieście w Gdańsku do początku XV w. Kwartalnik historii kultury materialnej LIII, 331-341.

Marcinkowski, M. 2005: Miejsca sekretne w Elblągu od XIII do XIX wieku w świetle wykopalisk, Kwartalnik historii kultury materialnej LIII, 313-318.

Nový, L. a kol. 1974: Dějiny techniky v Československu dokonce 18. století, Praha.

Piekalski, J. 2004: Elementy infrastruktury średniowiecznego Wrocławia, Wrocław.

Piekalski, J. 2005: Stan czystości średniowiecznych miast Europy środkowej. Zarys problemu z punktu widzenia archeologa, Kwartalnik historii kultury materialnej LIII, 2005, 272-277.

Pokorný, P. 1999: Svědectví smetiště, stoka a jámky. Středověké msto oima púrodov dce, Vesmír 78, 136-143.

Polak, Z. 2005: Średniowieczne i nowożytné úř dzenia sanitarne odsčnité w trakcie bada archeologicznych prowadzonych przy ulicy Powrończej w Gdańsku w latach 2002-2004, Kwartalnik historii kultury materialnej LIII, 293-303.

Sowina, U. 2009: Woda i ludzie w mieście pó no średniowiecznym, Warszawa.

Trórký, P. 1998: Pitná, úřtková a odpadní voda v rané novověké Plzni, Sborník Západočeského muzea v Plzni, Historie 14, 5-21.

Trórký, P. 2000: Pitná, úřtková a odpadní voda v českých městech ve středověku a v raném novověku. Stav a perspektivy archeologického poznání, Památky archeologické 91, 347-411.

Fortifikace, městské hrady.

- Durdík, T. 1995: Královské hrady a královská města v letech 13. století, *Archaeologia historica* 20, 331-337.
- Gläser, M. 2010: Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie VII. Die Befestigungen. Lübeck.
- Isenberg, G. a Scholkmann, B. (red.) 1997: Die Befestigung der mittelalterlichen Stadt, Köln a Weimar a Wien ,
- Kolář, F. a Kaniová, P. a Rosová, R. a Zezula, M. 2008: Opevnění města Opavy (současný stav výzkumu). *Forum urbes medii aevi* 5, 174-249.
- Kolář, V. 2008: Vrcholně středověké opevnění města Brna, *Forum urbes medii aevi* 5, 122-161.
- Mělnický, Z. a Nekuda, R. 1997: Fortifikationen der südmährischen Städte, in: Die Befestigung der mittelalterlichen Stadt, Köln a Weimar a Wien, 203-209.
- Mělnický, Z. a Plaček, M. 2008: Opevnění moravských zeměpanských a biskupských středověkých měst. *Forum urbes medii aevi* 5, 5-33.
- Porsche, M. 1994: Die mittelalterliche Stadtbefestigung von Freiburg, Stuttgart .
- Porsche, M. 2000: Stadtmauer und Stadtentstehung, Hertingen.
- Razím, V. 1995: Fortifikace českých měst jako indikace jejich významu a postavení, *Archaeologia historica* 20, 9-22.
- Razím, V. 1996: Sakrální stavby v systému obrany středověkých měst, *Archaeologia historica* 21, 151-167.
- Razím, V. 2000: K některým otázkám vymezení hranic středověkého města, *Archaeologia historica* 25, 43-50.
- Razím, V. 2002: K problematice vztahu hradu a královského města v letech, *Archaeologia historica* 27, 307-326.
- Widawski, J. 1976: Miejskie mury obronne w państwie polskim do początku XV w., Warszawa.

Směna

- Gläser, M. (ed.) 1999:** Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum II. Der Handel. Lübeck
- Zaoral, R: 2007: Obchodní styky mezi Prahou, Římem a Benátkami ve 13. století. In Numismatický sborník 21/2006, Praha. 137-150.

Zaoral, R. 2008: Česká země a Benátky: k obchodním stykům ve 13. století. *Colloquia mediaevalia Pragensia* 10. Odorik z Pordenone: Z Benátek do Pekingu a zpět, Praha, 75694.

Výrobní zařízení

Alper, G. 2006: Das Braunschweiger Handwerk im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. In: Bergmann, V. (ed.), *Herstellung kleiner Buntmetallgegenstände in der mittelalterlichen Stadt. Werkstätten, Arbeitsmethoden und Arbeitsorganisation an ausgewählten Beispielen*. München: Verlag der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, 103-117.

Enzenbeger, P. 2007: *Handwerk im mittelalterlichen Greifswald. Ein Beitrag zur Darstellung der Siedlungs- und Produktionsweise in einem spätmittelalterlichen Handwerkerviertel am Übergang vom 13. zum 14. Jahrhundert*. Schwerin: Verlag Dr. Schmidt, 112 pp.

Flodrová, M. 1986: Brněnská cihelna "Na leštině", *Archaeologia technica* 10, 1106113.

Gläser, M. 1989: Archäologische Untersuchungen einer hochmittelalterlichen Bronzegießerei zu Lübeck, Breite Strasse 26. *Lübecker Schriften zur Archäologie und Kulturgeschichte* 16, 1989, 2916308.

Gläser, M. (ed.) 2006: *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum V. Das Handwerk*. Lübeck: Wachholtz, 112 pp.

Havrda, J. a Zavel, J. 2009: Pozůstatky raně středověkého metalurgického pracoviště v areálu Klementina na Starém Městě pražském. *Archaeologica pragensia* 19 /2008, 3336357.

Hlofek, M. a Merta, D. a Peška, M. 2004: Ke kovolictví ve středověkém Brně, nálezy tyglíků z Dominikánské 5. in: Hašek, V. - Nekuda, R.- Ruttkay, M. (eds.), *Ve sluffách archeologie V*, Brno, 3016305.

Hlofek, M. a Holub, P. a Sedláčková, L. a Trojek, T., 2006. Doklady slévání barevných kovů ve středověkém Brně na základě nálezů tyglíků z náměstí Svobody 9, *Archaeologia technica* 17, s. 87693.

Holl, I. 1991: *Mittelalterliche Goldschmiede in Buda, Handwerk und Topographie*. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 7, 79691.

Kolařík, V., Peška, M. 2006: Středověké vápenické pece z Moravského náměstí v Brně, *Archaeologia technica* 17, Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami 17, 30642.

Krajč, R. 1988: Výzkum středověké pekárny v Soběslavi, okr. Tábor, *Archaeologia historica* 13, 1176131

Krajč, R. 1989: Středověká sladovna v Sezimově Ústí, *Památky archeologické* 80, 1596187.

Krajč, R. 1993: Středověká kovárna v Sezimově Ústí - Novém městě, *Archaeologia historica* 18, 3916417.

Krajč, R. 2003: Sezimovo Ústí. Archeologie středověkého poddanského města 3. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa I,II, Praha- Tábor: Sezimovo ústí.

- Krajíc, R. a kol. 1998 : D m pasí e Prokopa v Tábo e (Archeologický výzkum odpadní jímky v dom p. 220, Tábor.
- Krajíc, R. 2008: St edov ké cihlá ství. eské Bud jovice ó Tábor.
- Kulesa, B 2002: Eine mittelalterliche Schmiedewerkstadt am Stralsunder Hafen; in: Historischer Hausbau zwischen Elbe und Oder. Jahrbuch für Hausforschung 49, Marburg, 1936204.
- Lindgren , U.(ed) 1998: Europäische Technik im Mittelalter 800ó1400, Berlin.
- Merta, D. ó Merta, J. St edov ká cihelna v Brn šNa le iõ, Archaeologia historica 26, 221ó226.
- M ínský, Z.1983: K problematice archeologického výzkumu emesné výroby 10. afl první poloviny 16. století, Archaeologia historica 8, 41ó68.
- Nová ek, K. 2000: Výroba a zpracování kov na sídli-ti u sv. Petra na Po í í v Praze, Archaeologica Pragensia 15, 219ó230, 233ó241.
- Olmerová, O. 1983: Nález st edov kého pivovarského za ízení na Novém M st , Praha staletá XIII, 1983, 211ó217.
- Procházka, R. 2001: Chlebové pece p edloka ního a loka ního Brna. Archaeologica historica 26, 207ó219.
- Procházka, R. 2011: Archeologické doklady výroby z 12.ó13./14. století v jihovýchodní ásti Brna, ve vztahu k vývoji zástavby, Forum urbes medii aevi VI, 212ó251.
- Procházka, R. ó Hloflek, M. ó Holubová Závodná 2011: Doklady neflezné metalurgie z Brna-Josefské ulice, Archeologické rozhledy LXIII, 65ó89.
- Richter, M. ó Krajíc, R. 2001: Sezimovo Ústí. Archeologie st edov kého poddanského m sta 2. Levob efní p edm stí-archeologický výzkum 1962-1988. Praha-Sezimovo ÚstíóTábor.
- Richter, M. ó Smetánka, Z. 1983: Archeologie a studium st edov ké emesné výroby, Archaeologia historica 8, 11ó26.
- Richterová, J. 2005: K výrobním doklad m raného afl vrcholného st edov ku v Ungeltu, p. 636, Archaeologica Pragensia 17, 197ó210.
- Röber, R. (ed.) 1999: Von Schmieden, Würflern und Schreinern. Städtisches Handwerk im Mittelalter, Stuttgart.
- Sná-il, R.: P ínos archeologických doklad specializovaných emesel pro poznání ekonomiky Uherskohradi- ska za feudalismu, Archaeologia historica 8, 1983, 95ó108.
- Stehlíková, D. 1983: Prafské zlatnické dílny v 15. století, Archaeologia historica 8, 267ó285
- Walcher, C. 1997: Mittelalterliche und neuzeitliche Schmelztiegel aus Wien I. Vergleich archäologischer und schriftlicher Quellen. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 13, 151ó180.
- Windler, R. ó Rast-Eicher, A. 1999/2000: Spätmittelalterliche Weberwerkstätten inm der Winterthurer Altstadt, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 27/28, 3ó84.

Winter, Z. 1906: D jiny emesel a obchodu v echách v 14. a 15. století, Praha.

Zatloukal, R. 1998: St edov ké hrn í ské pece z Jihlavy a okolí, Vlastiv dný sborník vyso iny, oddíl v d spole enských 11, 27644.

Církev a m sto

Binding, G. ó Untermann, M. 2001: Kleine Kunstgeschichte der mittelalterlichen Ordensbaukunst in Deutschland, Darmstadt .

Blaschke, K. 1997a: Kirchenorganisation und Kirchenpatrozinien als Hilfsmittel der Stadtkernforschung, Stadtgrundriss und Stadtentwicklung. Forschungen zur Entstehung mitteleuropäischer Städte, Köln ó Weimar ó Wien, 1316162.

Blaschke, K. 1997b: Nikolaipatrozinium und städtische Frühgeschichte, Stadtgrundriss und Stadtentwicklung. Forschungen zur Entstehung mitteleuropäischer Städte, Köln ó Weimar ó Wien, 3658.

Bohá , Z. 1970: asové vrstvy patrociní eských m st a jejich význam pro d jiny osídlení, Historická geografie 4, 7641.

Kláp-t , J. ó Muk, J. ó Bubeník, J. 2010: Klá-ter minorit v Most . Archeologické rozhledy LXII, 4296468.

Des Cevins, M. M. 2013 (ed.): Le fonctionnement matériel des couvents mendiants en Europe centrale (vers 1220-vers 1550) : bilan historiographique. Études franciscaines.Nouvelle série, 6.

Cofty-Broniewska, C. (red.) 1979: Zaplecze gospodarcze konwentu franciszkanów w Inowroclawiu, Pozna .

Dvo ák, J. ó Horá ková, L. ó Vargová, L. ó Zatloukal, R 1998: Výzkumy v dominikánském klá-te e v Jihlav , Prav k N 8, 3036319.

Foltýn, D. a kol. 2005: Encyklopedie moravských a slezských klá-ter , Praha.

Jan, L. 1997: N kolik poznámek k nejstar-í církevní organizaci na Znojemsku, asopis Matice moravské 116, 39651.

Madaj, M. 1998: P ehled archeologických výzkum st edov kých klá-ter na Morav do roku 1995, Prav k N 8, 263 ó 276

Piekalski J., 1995: Zur Fuktion kirchlicher Stiftungen als Urbanisationselement im Lichte archäologischer Forschungen an Beispielen aus der frühen Geschichte Polens, Burg-Burgstadt-Stadt, 1626175, Berlin

- Procházka, R. 1999: Archeologické výzkumy mendikantských klá-ter v Brn , Prav k ó nová
ada 8/1998, 2776296.
- Reichertová, K. 1989: : Bývalý klá-ter bl. Aneflky P emyslovny v Praze I Na Franti-ku,
Archaeologia Pragensia 10, 1336204.
- Slivka, M. 2000: Mendikantské rehole v mestotvornom procese na Slovensku, Archaeologia
historica 25, 2676 278.
- Soukupová, H. 1989: Aneflský klá-ter v Praze, Praha.
- Svátek, J. 1976: Organizace ádových institucí v eských zemích a pé e o jejich archívy,
Sborník archívních prací 20, 5056624.
- Szulc, A. 2001: Klasztory franciszka skie w redniowiecznej Wielkopolsce, Pozna .
- Třřoký, R. 1996: K po átk m mendikantských klá-ter v eských zemích, Sborník
Západo eského muzea v Plzni, historie 13, 79691.
- Unger, J. 2000: Poh ební ritus m stského obyvatelstva 13. afl 18. století v archeologických
pramenech Moravy a Slezska. Archeologia Historica 25, 2000, 3356356.
- Velímský, T. 1999: Mikulá-ské zasv cení kostel a po átky trhových sídli- a m st v
echách, Medievalia historica 6, 7664.
- VI ek, P. ó Sommer, P. ó Foltýn, D. (ed.) 1997: Encyklopedie eských klá-ter , Praha.
- fiemli ka, J. 2002: Po átky ech královských 119861253, Praha .